

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום חמישי, ה-4 בפברואר 2021, בשעה 09:00, בשיחת ועידה באמצעות ZOOM

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
גב' חגית שני, סגנית החשב הכללי, משרד האוצר
מר רועי פישר, סמנכ"ל משאבי אנוש, משרד הכלכלה והתעשייה
מר אסף וסרצוג, אגף התקציבים, משרד האוצר
גב' ציפי עוזר-ערמון, נציגת ציבור
מר ארז צור, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות
מר ארי זיגמן, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 1-7)
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר פניאל רוזנטל, ראש מטה ראש רשות החדשנות
מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, רשות החדשנות
מר צחי שרדך, מנהל מערך הטכנולוגיות וענפי השוק, רשות החדשנות
גב' נילי שלום, מנהל החטיבה הבינלאומית, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 3-4)
מר אלירם שמואל, המבקר הפנימי, רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 5-6)
גב' טליה יוסף, אגף התקציבים, משרד האוצר

על סדר היום

1. דברי פתיחה - יו"ר המועצה;
2. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות;
3. תיקון מסלול הטבה מס' 37 – הגברת השתתפות תאגידים ישראלים בתכנית המסגרת האירופאית – הורייזן 2020;
4. תיקון נהלי שת"פ בינ"ל בנוגע להסכם הורייזן 2020;
5. אישור דו"ח ועדת הביקורת לשנת 2020;
6. אישור תכנית עבודת המבקר הפנימי לשנת 2021;
7. מינוי ממלא מקום מנכ"ל רשות החדשנות;
8. פנייה מטעם התאחדות התעשיינים בישראל.

הדין

1. דברי פתיחה - ראש רשות החדשנות

דין: ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה, פתח את הישיבה וציין כי מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, יישאר בתפקידו עד ליום 12 בפברואר 2021. עוד ציין כי בשל היעדר תקציב

מדינה לשנת 2021 בוועדות המחקר של רשות החדשנות מתקיים דיון מקצועי בלבד, ללא קבלת החלטות. בימים אלה נציגי רשות החדשנות ונציגי אגף התקציבים במשרד האוצר עובדים על הכנת התקציב של רשות החדשנות.

גב' טליה יוסף, מאגף התקציבים במשרד האוצר, ציינה כי העניין אכן מצוי בטיפול מול רשות החדשנות והצפי הוא להתקדמות במהלך השבועות הקרובים. מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, ציין כי נעשים ניסיונות לסיים את התהליך כבר במהלך חודש פברואר 2021, על מנת לאפשר ודאות לתעשייה.

בהמשך עדכן כי החלו הדיונים עם האיחוד האירופי ביחס לגבי תכנית המסגרת שתחליף את הורייזן 2020. כל הנושא התקציבי צפוי להשתנות, הן בהיבט של השתתפות מדינת ישראל והן בהיבט של מתן המענקים, אך הפרטים עדיין אינם ידועים. גב' נילי שלו, מנהלת תכנית איסרד אשר נבחרה למנהלת החטיבה הבינלאומית, תמשיך לנהל את המו"מ מול האיחוד האירופי בשם ממשלת ישראל עד לסיומו. בנוסף, על-פי החלטת ממשלה מנהל של תכנית איסרד הוא עובד משרד הכלכלה והתעשייה, לכן במקביל משרד הכלכלה והתעשייה נערך לפרסום מכרז למנהל חדש, אשר יחליף את גב' שלו בתפקידה זה.

החלטה: באחת משיבות מועצת הרשות שיתקיימו בחודשים הקרובים, תציג רשות החדשנות סקירה של תכנית הורייזן 2020 ואת עיקרי תכנית המסגרת החדשה הצפויה.

2. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות

דיון: חברי מועצת הרשות נתבקשו לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות מהימים 3 בדצמבר 2020, 27 בדצמבר 2020 ו-7 בינואר 2021.

החלטה: לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות האחרונות שהתקיימו בימים 3 בדצמבר 2020, 27 בדצמבר 2020 ו-7 בינואר 2021, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון.

3. תיקון מסלול הטבה מס' 37 - הגברת השתתפות תאגידים ישראליים בתכנית המסגרת האירופאית

– הורייזן 2020

רקע: בהתאם לסעיף 8א(7) לחוק החדשנות, בסמכות מועצת הרשות לקבוע מסלולים למתן הטבות, את הוראות מסלולי ההטבות ואת תנאיהם. מסלול ההטבה, אשר נכנס לתוקף בשנת 2018, המשיך פעילות קודמת אשר הייתה בעמותה הממשלתית מתימו"פ, ונועד להגביר השתתפות של תאגידים תעשייתיים ישראליים בתכניות המימון האירופאיות, וכן לעודד ולסייע להם להגיש מענה לקולות קוראים. התכנית כוונה בעיקר להגשות יחידניות במסלול ה-SME INSTRUMENT, כערוץ שדרכו ניתן להשיג תוצאות מהירות.

מסלול ההטבה הוגדר כפיילוט עד לסוף תקופת הורייזן 2020. לאחר שלוש שנים שבהן מופעל מסלול ההטבה ניתן לומר שהפיילוט הצליח וההשתתפות התעשייתית בתכנית גדלה הן מספרית והן בגובה המענקים, כאשר יש החזר חיובי על השקעת רשות החדשנות.

בתכנית הבאה, הורייזן אירופה, רשות החדשנות מעוניינת להתמקד בהגדלת המעורבות התעשייתית במאגדים, אשר בהם מצוי מרבית הכסף בתכנית. בכשני שליש מהקולות הקוראים בהורייזן נדרש הקמת מאגד בינלאומי כתנאי סף להגשת הצעה לפרויקט. השתלבות במאגד בינלאומי במסגרת הקולות הקוראים דורשת השקעת משאבים כדוגמת מציאת שותפים, השתתפות באירועים של קהילות אירופיות, השתתפות בפלטפורמות טכנולוגיות הפועלות בתחום ושכירת יועץ לכתובת הצעה.

השקעה ראשונית זו מהווה חסם המונע מתאגידים תעשייתיים ישראלים מלנסות להתחרות על מימון במסלולי המאגדים. לפיכך, המטרה העיקרית בתיקון הנוכחי של מסלול ההטבה הינה שימת דגש על השתתפות במאגדים והובלה של מאגדים.

דיון: גבי נילי שלו, מנהלת החטיבה הבינלאומית, הציגה את מטרת מסלול ההטבה ועיקרי הפעילות שנעשתה עד כה במסגרתו. עוד ציינה כי ישנן מספר סיבות להפסקת התמרוץ של הגשות יחידניות במסגרת מסלול ההטבה:

- השגת המטרה שהוגדרה - מלכתחילה מסלול ההטבה היה מוגבל בזמן ונועד להגדיל את ההשתתפות התעשייתית בתכנית המימון האירופאית. כיום התכנית מוכרת ואין צורך במתן מענקים מטעם רשות החדשנות.
- תנאי התשלום בתכנית המסגרת החדשה משתנים והתשלום של ישראל יהיה במודל של "Pay as you go", לפיו מדינת ישראל תידרש לשלם על בקשות של חברות שתאושרנה. לאור זאת, לא מעוניינים לתמרץ בקשות שבהן יכולות להיות קפיצות תקציביות משמעותיות כמו בהגשות היחידניות.

יחד עם זאת, מעוניינים לתמרץ הגשות של חברות במאגדים שזו ההגשה הראשונה שלהן לאור העובדה שחסמי הכניסה עבור חברות גדולים יותר ודורשים מאמץ ניכר שלהן. לא צפוי בתמרוץ זה סיכון להגדלה משמעותית של הזכויות במאגדים, שכן הזכויות במאגדים הן בסכומים קטנים יותר והיקף התמרוץ נועד רק לחברות חדשות. בנוסף, ההיקף התקציבי של מסלול ההטבה מוגבל והכוונה היא להקטין את ההיקף התקציבי שלו לסכום של עד 2.5 מיליון ש"ח בשנה. עיקר המאמצים יהיו בהכוונת חברות איכותיות לתכנית המסגרת, על חשבון כמות זכויות.

לאחר הסקירה של הנושא סוכם כי מנהלת איסרד ברשות החדשנות ואגף התקציבים במשרד האוצר יבחנו את ההשלכות התקציביות האפשרויות של תכנית זו על הגידול בביקושים על מנת לוודא לעמוד בעקרונות החדשים בתכנית הורייזן יורופ, שלפיהם על כל גידול במענקים תדרש ישראל להוסיף כסף.

החלטה: רשות החדשנות, בשיתוף עם אגף התקציבים במשרד האוצר, תערוך בחינה נוספת של הנתונים ותביא את המסלול לדיון ולאישור המועצה לאחר בחינה זו.

4. תיקון נהלי שת"פ בינ"ל בנוגע להסכם הורייזן 2020

רקע: הנוהל ליישום הסכמים בין רשות החדשנות לאיחוד האירופי מאפשר השתתפות של גורמים ישראלים בתכניות נלוות לתכנית המסגרת האירופית. תכניות נלוות אלו, במגוון תחומים טכנולוגיים

(כדוגמת קוואנטום, גרפן, חומרים, ייצור מתקדם), אינם מכוסים בתקציב תכנית המסגרת, ונדרש עבורם אישור לאומי.

לצורך כך, איסרד נשענת על שלושה ממסלולי הטבות של רשות החדשנות לצורך כיסוי כלל ההגשות הישראליות לבקשות בתכניות אלו – מסלול הטבה מס' 1 של זירת צמיחה, מסלול הטבה מס' 5 של זירת תשתיות טכנולוגיות ומסלול הטבה מס' 36 של זירת ייצור מתקדם. נוהל זה מאפשר למגישים ישראלים הזדמנות ליצירת שיתופי פעולה עסקיים ומחקריים עם גופים מובילים באירופה, במסגרת תכנית המשנה.

דיון: גבי נילי שלו, מנהלת החטיבה הבינלאומית, הציגה את הנושא וציינה כי מדובר על תכניות משותפות נוספות לתכנית הורייזן 2020, בהם מוקצים מענקים לתחומים ספציפיים. הנוהל מסדיר את הקצאת אותם המענקים. מדובר במספר מדינות שמתאגדות ומאגמות יחדיו משאבים, ומקבלות תמרוץ מסוים מתכנית המסגרת.

תיקון הנוהל נועד להתאימו לשינויים שנעשו הן בנהלי התפעול (ובכלל זה הגדרות ומבנה הנהלים) והן בנהלי מסלול הטבות הפרטניים עליהם איסרד נשענת – מסלול הטבה מס' 1 של זירת חברות בצמיחה, מסלול הטבה מס' 5 של זירת תשתיות טכנולוגיות ומסלול הטבה מס' 36 של זירת ייצור מתקדם. כמו כן, התיקון נועד לאפשר הגשה של תיקים רב שנתיים על מנת להתאים לזמני הפרויקטים המאושרים באירופה תחת מנהלת תכניות המשנה, ובכפוף לכך שיש הקצאה תקציבית מתאימה.

בנוסף, הנוהל מסדיר את פעילות רשות החדשנות במסגרת תכניות משנה שהן שותפויות המיועדות למדינות החברות בתכנית המסגרת בלבד, שמטרתן לתמוך ולשווק את תכנית המסגרת. שותפויות אלה מכונות בשם NCP ואינן כוללות מימון שותפים ישראלים.

החלטה: לאשר את תיקון נהלי שת"פ בינ"ל בנוגע להסכם הורייזן 2020, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

5. אישור דו"ח ועדת הביקורת לשנת 2020

רקע: בהתאם לסעיף 28(ז) לחוק החדשנות, ועדת הביקורת תגיש אחת לשנה, ולא יאוחר מיום 31 במרס של כל שנה, למועצת הרשות ולמנכ"ל הרשות דו"ח שנתי על פעילותה.

דיון: מר אלירם שמואל, המבקר הפנימי של רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי תכנית עבודת הביקורת הפנימית לשנת 2020 נדונה בישיבת ועדת הביקורת מיום 18 בדצמבר 2019 ואושרה בישיבת מועצת הרשות מיום 7 בינואר 2020. ועדת הביקורת התכנסה ביום 10 במרץ 2020 על מנת לדון בביקורות משנת 2019. בנוסף ועדת הביקורת התכנסה בימים 4 באוגוסט 2020, 17 בנובמבר 2020 ו-22 בדצמבר 2020 לדון בדו"חות הביקורת לשנה זו. בהמשך הציג את עיקרי ששת דו"חות הביקורת שנערכו במהלך שנת 2020, את המעקב שבוצע אחר יישום המלצות הביקורת הפנימית שנערכה בשנים 2018-2019 וכן את ממצאי טיוטות דו"חות מבקר המדינה ביחס לרשות החדשנות ופעילותה.

החלטה: לאשר את דו"ח ועדת הביקורת לשנת 2020, בהתאם לפירוט שהופץ טרם הדיון.

6. אישור תכנית עבודת המבקר הפנימי לשנת 2021

רקע: בהתאם לסעיף 48(ב)(4) לחוק החדשנות, על מועצת הרשות לאשר את תכנית העבודה של המבקר הפנימי של רשות החדשנות, זאת לאחר שוועדת הביקורת בחנה את תכנית העבודה ומסרה את הערותיה והמלצותיה.

דיון: מר אלירם שמואל, המבקר הפנימי של רשות החדשנות, הציג את עיקרי תכנית העבודה לשנת 2021, לאחר שזו נבחנה על-ידי ועדת הביקורת. עוד ציין כי סדר העדיפויות בתכנית מבוסס על סקר סיכונים שנערך בשנת 2017, מתוך תכנון לבצע כיסוי של אחת לשלוש-ארבע שנים של כל יחידות רשות החדשנות. בנוסף, התכנית לשנת 2021 כוללת בעיקרה ביצוע עבודת ביקורת הן בפעילות חלק מהזירות וחלק מיחידות המטה ברשות החדשנות. לאחר מכן הציג פירוט של עבודת הביקורת בחלוקה לפי היקף שעות העבודה הצפוי.

החלטה: לאשר את תכנית העבודה של המבקר הפנימי לשנת 2021, בהתאם לפירוט שהופץ טרם הדיון.

7. מינוי ממלא מקום מנכ"ל רשות החדשנות

רקע: נוכח סיום כהונתו הצפוי של מר אהרון אהרון כמנכ"ל רשות החדשנות ביום 12 בפברואר 2021 והעיכוב בבחירת מנכ"ל חדש בשל תקופת הסגר, נדרש למנות ממלא מקום לתפקיד המנכ"ל, וזאת עד לכניסתו לתפקיד של מנכ"ל קבוע.

מבדיקה שנערכה מול רשות החברות הממשלתיות, עולה כי ניתן למנות ממלא מקום לתפקיד, ללא צורך בהתייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים הפועלת מכוח חוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות").

בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 6.5000 – מינויים בחברות ממשלתיות ותאגידים ציבוריים, מקום בו יעמוד על הפרק מינוי עובד התאגיד כממלא מקום לתקופה מצטברת של עד שלושה חודשים, וקיים צפי סביר לדעת המועצה כי התקופה הזו לא תוארך, הליך המינוי הזמני יעשה באישור המועצה, כי מתקיימים תנאי הכשירות הקבועים בחוק החברות הממשלתיות, ומבלי צורך להידרש לאישור הוועדה לבדיקת מינויים של רשות החברות הממשלתיות.

תנאי הכשירות בחוק החדשנות וחוק החברות הממשלתיות בהן ממלא מקום נדרש לעמוד הינם דרישות הסף למינוי מנכ"ל שהינם כמפורט להלן:

א. תושב ישראל שמלאו לו 25 שנה לפחות, ושנתקיים בו אחד מאלה:

- (1) הוא בעל תואר אקדמי באחד מן המקצועות הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, משפטים, ראיית חשבון, מינהל ציבורי, הנדסה או לימודי עבודה, או שהוא בעל תואר אקדמי אחר או שהוא השלים לימודי השכלה גבוהה אחרת, הכל בתחום עיסוקה העיקרי של החברה;
 - (2) הוא בעל נסיון של חמש שנים לפחות באחד מאלה, או שהוא בעל נסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בשניים או יותר מאלה:
- (א) בתפקיד בכיר בתחום הניהול העיסוקי של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי;

- (ב) בכהונה ציבורית בכירה או בתפקיד בכיר בשירות הציבורי בנושאים כלכליים, מסחריים, ניהוליים או משפטיים ;
- (ג) בתפקיד בכיר בתחום עיסוקיה העיקריים של החברה.
- ב. אינו שר, סגן שר או חבר כנסת.

דיון : ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי מאחר ומר אהרון אהרון עתיד לסיים את תפקידו כמנכ"ל רשות החדשנות ביום 12 בפברואר 2020 וטרם הסתיים ההליך לבחירת מנכ"ל חדש, נדרש במהלך תקופת הביניים לאשר מינוי של ממלא מקום. הוצע למנות לתפקיד את מר צחי שנרך, אשר מכהן כסמנכ"ל ומנהל מערך הטכנולוגיות וענפי השוק ברשות החדשנות, החל מיום הקמתה ב-1 בינואר 2016. קודם לכן, וטרם הקמת רשות החדשנות, החל משנת 2014 כיהן מר שנרך כסגן המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה.

עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין תנאי הכשירות של מר שנרך לתפקיד נבדקו וכי בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה נדרש שמועצת הרשות תאשר כי היא דעה שבתוך פרק זמן של שלושה חודשים יתמנה לתפקיד מנכ"ל קבוע, שכן אחרת נדרש אישור של רשות החברות הממשלתיות. לשאלת מועצת הרשות השיב ד"ר אפלבוים כי זמינותם של המועמדים הפוטנציאליים נבדקה מולם והתקבלה אינדיקציה כי מי שייבחר יוכל להתחיל את תפקידו כמנכ"ל בתוך פרק זמן של שלושה חודשים כאמור.

החלטה : לאשר את מינויו של מר צחי שנרך לתפקיד ממלא מקום המנכ"ל (מנהל כללי בפועל), החל מיום 13 בפברואר 2021 ועד ליום 12 באפריל 2021 או עד למינוי מנכ"ל קבוע, לפי המוקדם מבין שני המועמדים, נוכח האינדיקציה שהתקבלה מול המועמדים הפוטנציאליים כי מי שייבחר יוכל להתחיל את תפקידו כמנכ"ל בתוך פרק זמן של שלושה חודשים כאמור.

8. פנייה מטעם התאחדות התעשיינים בישראל

רקע : ביום 17 בספטמבר 2020 התקבלה החלטת מועצת הרשות לתקן את נספח א-1 - הוראות לעניין שיעור התמלוגים וכללים לתשלומם של מסלול הטבה מס' 36 - עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור (להלן: "**החלטת המועצה**" ו-"**הוראות התמלוגים**"). בעקבות תיקון הוראות התמלוגים כאמור, התקבלו פניות מנציגי התאחדות התעשיינים בישראל (להלן: "**התאחדות התעשיינים**") וכן מבאי כוחם ביחס להחלטת המועצה לתקן את הוראות התמלוגים. רשות החדשנות שלחה מענה מטעמה לפניות.

דיון : ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי בהמשך לתכתובת עם נציגי התאחדות התעשיינים ובאי כוחם, התקיימה שיחה של הגורמים הרלוונטיים ברשות החדשנות עם נציגי התאחדות התעשיינים. סוכם כי יישלח מכתב מטעם התאחדות התעשיינים שבו הם יפרטו עניינית את ההיבטים שהם סבורים שמצריכים התייחסות של רשות החדשנות.

התקיים דיון אודות הפנייה מיום 1 בפברואר 2021 שהתקבלה בעקבות הפגישה (אשר נשלחה לחברי מועצת הרשות טרם הדיון), כאשר חברי מועצת הרשות סברו כי אמנם רשות החדשנות צריכה להיות קשובה לפניות וטיעונים המועלים מצד התעשייה, אולם מדובר בהחלטה מקצועית שהתקבלה לאחר

עבודת מטה (ולא כלאחר יד). משכך, סברו כי נדרש שרשות החדשנות תבחן את הטיעונים לעומקם והאם נדרש להמליץ בפני מועצת הרשות את שינוי ההחלטה שנתקבלה ביום 17 בספטמבר 2020.

החלטה: לאחר שחברי המועצה עיינו בפנייה של התאחדות התעשיינים מיום 1 בפברואר 2021, הוחלט להסמיך את רשות החדשנות לבחון, בשיתוף עם אגף התקציבים במשרד האוצר, את טענות התאחדות התעשיינים בעניין התיקון שנערך בנספח א-1 - הוראות לעניין שיעור התמלוגים וכללים לתשלום של מסלול הטבה מס' 36 - עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור. ככל שיידרש שינוי בהחלטת המועצה שנתקבלה ביום 17 בספטמבר 2020 בעניין תיקון הוראות התמלוגים כאמור, הנושא יובא לדיון בישיבת מועצת הרשות אשר צפויה להתקיים בחודש מרץ 2021.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

